

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Parallela Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

§. 3. Admiranda Tusciæ, seu Hetruriæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

percussum tot flammis eicit quoties percussum est; si autem his flammis superiniiciatur pannus, illico sopiuntur. *Leander Albertus in Romanulâ.*

Tractus qui est ad vicum *Monte Zebio* 12. millibus passuum à *Mutinâ*, luxuriat oleis, tamen nonnullis in locis ardet. *Phil. Cluverius antiquæ Italiæ libro 1. cap. 28.*

Ad montem *Zibium*, qui mons totus cauernosus est, fluunt aquæ cum bitumine. Hic mons diu arsit, & pumices multos emisit. *Idem Cluverius, & Andreas Baccius.*

Ad lacum *Comensem* visitur fons *Plinianus* dictus, in vico cognomine; ille ut ætate *Plinij* ter in die crescit, ter decrescit. *Andreas Baccius, Leander, & tot testes quot indigenæ.*

§. 3. *Miranda Tusciæ, seu Hetruria.*

ELSA fluuius est, vnde valli nomen, cadit in *Arnum* inter *Empoli*, & *S. Miniato*; hic postquam recepit *Senam* fluuiolum, obducit lapideo cortice quidquid lignorum in eum immiseris. *Leander Albertus in Tusciâ.*

In agro *Volaterrano* aquæ tanto strepitu, tantæque violentiâ ebulliunt, ut altitudine pedum decem exiliant, nec minori cum sonitu rursus cadunt cum horrore spectantium. Præterea tanti sunt feruoris, ut iniecti animalis ossa extemplò carne nudata emergant. Riuulus ex his aquis efficitur quo se exonerant, cuius in ripis gummi ferreo, sulphureo, & atramenti sutorij colore cernitur. Lapides qui circa sunt omnes exusti à pictoribus umbris duccendis vehementer expetuntur. Miraculum etiam aliud inest iis aquis, quod pluuiam prænunciant densis vaporibus vsque ad nubes emissis: sereno cælo fumum rarum humilèmq; & per vicina sese diffundentem exhalant. *Ita Albertus in suâ Tusciâ.*

Hic aliæ aquæ cernuntur claritatis præcipuæ, quæ cum ebullire magnâ vi videantur, tamen ad tactum rigent. Generant hæc gummi candidissimum, aluûmq; difficilem emolliunt. *Idem Leander, eodem loco.*

Haud procul *Leciâ* in agro *Volaterrano* aquæ limpidissimæ defluunt, quæ salitæ, & affatim potæ, moxque vel vomitu, vel abscessu naturæ redditæ corpora multis morbis sanant. Sterilitatem quoque mulieribus auferunt, redditâ fœcunditate. *Leand. in Tusciâ.*

Haud procul à Senensium Monte Rotundo visitur specus in altitudinem vastissimus, ex quo certis anni temporibus venti tantum impetu, ac vi prorumpunt, vt propinquos arborum ramos conuellant, ipsasque arbores frequenter solo eruant. *Paulus Merula Cosmograph. parte 2. lib. 4. cap. 13.*

Item in agro Volaterrano in colle Vlimento prorumpit fons è saxo, cuius aquæ quidquid immergitur intra 15. dies lapidescit. *Volaterranus, Leander, Magnus.*

In Florèntinorum, & Senensium finibus visuntur duo lacus interuallo iactus sagittæ discreti, vnus aquas habet clarissimas, at vt aiunt incolæ fundo caret; alter paulò minor aquam nigram instar atramenti, pariterque vado incomperito: in hunc iniectum lignum extemplò ad ima rapitur atque disparet: piscibus ambo carent. Ferunt indigenæ his duos ganeones haustos esse, maiore quidem & lympidiore cauponem sceleratissimum, minore & nigro cinædum turpissimum cuius mores aqua repræsentat. *Leander in Tuscia.*

Aretij mulieri è naso spicæ farris enatæ sunt, eadèmq; grana enata mulier ipsa vorauit. *Ioan. Gualterus in suo Thesauro Politico.*

Mons Politianus seruat corpus B. Agnetis Ordinis Prædicatorum, quæ ab oppido Politiana dicta est, atque hætenus seruat integrum. Narrant autem indigenæ hoc corpus prænunciare calamitates imminentes oppido, si sudorem emittat. *Leander citatus, in sua Tuscia.*

In agro Montis Politiani fons visitur, cuius aquis gustatis aues mortuæ concidunt; sed si mox in alium locum transferantur sensum vitamque recipiunt. *Idem Leander Albertus.*

Ilua Insula (*Elbe*) sic abundat ferro, vt quantum exemeris ex vno loco tantundem succrescat intra vicesimum quintum, aut trigesimum annum; sed quod mirum magis, in hac Insulâ liquefcere non potest illud ferrum. *Porcacijs & Botterus.*

In medio eiusdem Insulæ Iluæ fons augetur, & deficit quantum dies crescunt, aut decrefcunt: itaque in solstitio æstiuo tantum aquæ sufficit, vt molendinum agat, in solstitio hyemali ferè deficit. *Porcacijs in descriptione Insularum.*

In Romanulâ Florentinâ non procul à ciuitate Solis *Citta di Sole*, mille passibus ab oppido *Portico* locus est quem incolæ vocant *Inferum*, ybi terra grauis, & fusca, cum specu quatuor ferè

pedum latitudinis ; hîc si flammam admoueris accendetur terra, & tantum excitabitur incendium, vt ligna etiam viridantia deflagrent. Extingues facîle si igni pannum superinieceris. *Leander in Romanula.*

Ad vicum Petramalam in eâdem Romanulâ Florentinâ antrum perpetuâ flammâ æstuat. Hîc quoque non procul à viâ quæ Florentiâ ducit Mutinam vicus dictus *Baragazza*, vbi collis, in cuius summâ planitie fumus interdiu, noctu etiam scintillæ emicant. *Leander in Romanula.*

§. 4. *Admiranda dititionis Pontificiæ.*

AQVÆ Tiberinæ infra urbem haustæ ad aliquot annos purissimæ, & suauissimæ conseruantur. Causam aliqui refundunt in Anienem, qui Sulphuratam fluuiolum ebibit, & secum nitratas aquas defert. *Quot Romani totidem testes.*

Non procul ab Albano aliquot monumenta visuntur magnâ ex parte collapsa. Alexandro autem V I I. Pontifice in quodam ex iis sepulchris repertum est cadauer puellæ mirabili liquore cõditum, eique propemodum innatans, incorruptum, capillo flauo & promisso, capite aureâ coronâ redimito. Ad pedes eius ardebat lucerna quæ aperto monumento repenti defecit. Vt constitit ex litteris incisis, iam ab annis mille trecentis hoc cadauer inclusum erat. Oblatum est Conseruatoribus vrbis; quia integrum, miraculi loco, & aliquot diebus in Capitolio seruatam; sed Pontifex id curauit abiiciendum in Tiberim. Quidam crediderunt fuisse cadauer Tulliolæ filiz Ciceronis, quam pater impensius amauit, sed nullâ ratione coniectura nitebatur. *Volaterranus, & Ioannes Garzus Bononiensis Leandri preceptor.*

In Syluis Antiis fons exiguus inter ingentes ædificiorum ruinas iacet, cuius aquis gustatis illico volucres mortuæ concidunt. *Blondus testis auctorior.*

Non procul ab Anagninâ fons Tofanus dictus hyeme, lacu Fucino, seu Celano, congelato siccatur, at autumno, vere, & æstate redundat: quare peritiores credunt eum originem ducere à prædicto lacu; ideoque cum hic congelatus est aut nullas, aut paucas eidem fluuio aquas sufficere. *Blondus & Leander Albertus.*